

FOLK OG LAND

NR. 16 — 19. ÅRGANG

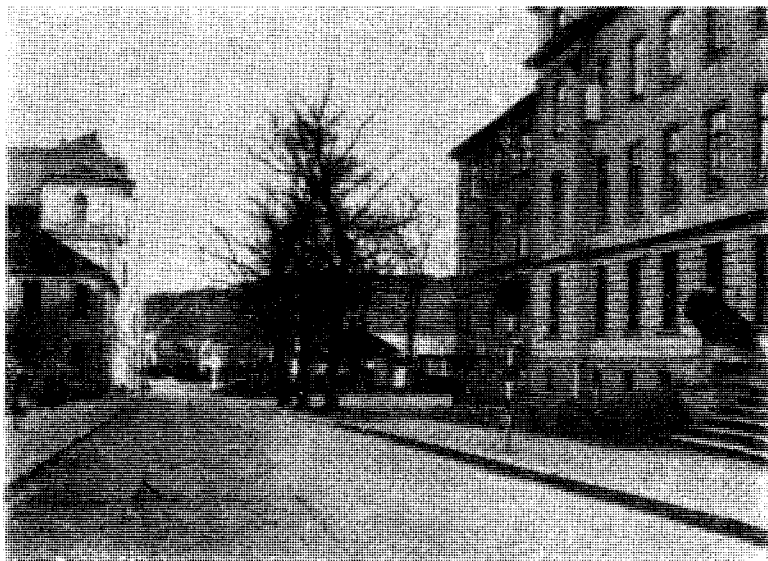
LØRDAG 29. AUGUST 1970

LØSSALG KR. 2,-

SIEGFRIED:

Hvem har skylden for den manglende mobilisering?

Regjeringen, de høyeste militære sjefer, engelskorienterte forrædere eller en blanding av alt dette?

I denne bygning satt det som toppsjefer tre sterkt politisk betonte militære sjefer: FD-sjefen oberst Ljungberg, Kommanderende General Laake og Kommanderende Admiral Diesen. For alle tre teller politikken mere enn militært ansvar.

Det later til at man har vanskelig for å gjøre seg ferdig med den såkalte mobilisering i april dagene 1940. Det vil si, man er vel nå stort sett enige om at det ingen alminnelig mobilisering fant sted og at de innkallelser man foretok da det var for sent ikke med rette kan kalles mobilisering. Alexander Lange har som kjent i en

artikkelserie som ennå ikke er avsluttet underbygget dette med sitater fra kjente personer. Det man nå strider om er noe helt annet, nemlig hvem som har skylden for den manglende mobilisering, enten politikerne eller de militære sjefer.

Striden har vært spesielt livlig i Morgenbladet, med deltagelse av bl. a. en redak-

tør Hustad og oberst Munthe-Kaas. Førstnevnte forsøker å frita politikerne i Arbeiderpartiet m. fl. for skyld og fyrer løs på de militære sjefer som ikke sørget for å vekke politikerne, mens obersten legger skylden på regjeringen.

Begge parter har vel noe rett. En kan ikke frita Kommanderende General og Kommanderende Admiral for skyld, selvom hovedskylden naturligvis ligger hos regjeringen, og vi synes general Anth. B. Nilsen har klarlagt dette på en utmerket måte i et vektig innlegg 17. juni om «1940 og forsvarsevnen.»

Saken er jo nemlig den som generalen understreker, at også våre høyeste militære sjefer var politikere i første rekke og militære fagfolk først i annen. Da politikerne ødela vårt forsvar definitivt i 1933 var forutsetningen for den redusering av forsvaret som fant sted at vi skulle ha en «forutseende utenriksledelse», som kunne varsle krigsfaren 6 måneder før den var akutt. Man kan mene hva man vil om den ulykksalige utenriksminister Koht, men vel ingen kan påstå at han var særlig forutseende. Han skjønte jo etter eget sigende iallfall ikke noe selv noen dager før vi var midt oppe i det.

Ut fra dette er regjeringens — og først og fremst utenriksministerens skyld — utvilsom. Men, når venstre-mannen Laake ble Kommanderende General til den største overraskelse for alle militære, så var det jo nettopp for at han som mere politiker enn militær var villig til å akseptere den nye hærordning. Ingen kan vel benekte at utnevnelsen av Laake var en blank politisk utnevnelse. Og denne venstrelina ble fulgt opp av Nygaardsvoldregjeringen som anbragte Henry Diesen som Kommanderende Admiral og oberst Gulliksen som leder av flyvåpnet, begge utnevnelser åpenbart av politisk art. Ingen av de foran nevnte

(Forts. side 6)

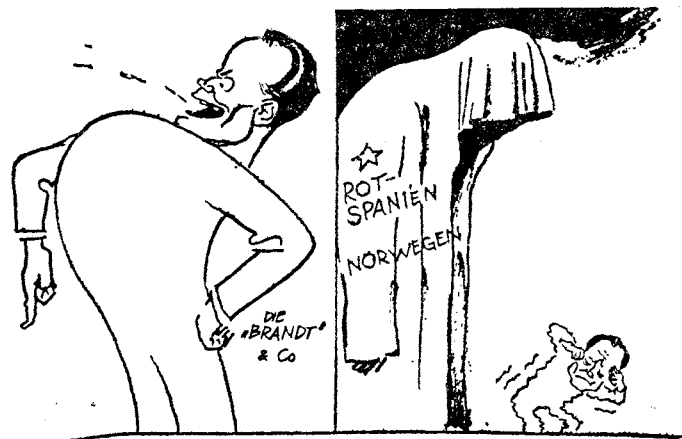
ARMENIUS:

Hvem er egentlig «Willy Brandt»

Et betimelig spørsmål på bakgrunn av dagens vesttyske østpolitikk som dr. Peter Kleist besvarer i en ny bok med bl. a. sitater fra Brandts norske bøker.

„Unbewältigte Vergangenheit!!!“

Du hast mich gerufen?

«Willy Brandt» i tysk karikatur

I kommunistlandene bak jernteppet — og spesielt da i selve Sovjetsamveldet — var det som kjent alminnelig at senere makthavere beholdt sine dekknavn fra den illegale tid også som statsmenn. En kan tenke på Lenin (Uljanov), Stalin (Djugasjvil), Molotov (Skriabin), Radek (Sobelsohn), Trotsky (Bronstein), Kamenev (Rosenfeld) og Litvinov (Vallach) for å nevne noen få. Men i den ikke-bolsjeviske verden var dette naturligvis ikke vanlig. Ingen engelsk, tysk, amerikansk statsmann, ja, ikke engang de kortlevende desperados i de latin-amerikanske diktaturer fant det passende å tre frem som etablerte politikere under antatt navn.

Ikke før bundeskansleren i det ulykksalige nytyske rike var freidig nok til å gjøre brudd på denne regel. «Willy Brandt» er et dekknavn som Herbert Ernst Karl Frahm fra Lübeck brukte i sine forfalskede pass da han — for en stor del ut fra Norge — i emigrasjon virket i flere europeiske land for sitt Sozialistische Arbeiterpartei (SAP), en venstrestremt sovjetvennlig gruppering.

Det er den tidligere kjente tyske diplomat dr. Peter Kleist som slår dette fast i en bok han nylig har sendt ut på National Verlag i Hannover, «Wer ist Willy

Brandt?». Og boken har spesiell interesse for Norge eftersom den i stor utstrekning bygger på sitater fra bøkene til «Willy Brandt» da denne virket i Norge i nær tilknytning til Arbeiderpartiets folk. Omslaget til den nye tyske bok er da også et opptrykk av omslaget til Brandts meget omtalte bok på Aschehougs forlag, «Forbrytere og andre tyskere.»

Kleist lager forøvrig et ordspill av denne tittel som overskrift på et av sine kapitler, «Verbrecher und andere Emigranten», og påviser her at Brandt seiler under falsk flagg når han og hans feller lager stort oppstyr av det de kaller «emigranthers». Det er nemlig forskjell på

(Forts. side 7)

«Strategiske overveielser» før katastrofen av arbeiderpartipolitikere med Nygaardsvold i spissen.

Dr. Peter Kleist, som var knyttet til U.D. i Det tredje Rike.

OLAF HOLM:

Quesque Tandem - Hvor lenge?

Efterfølgende artikkel skulle egentlig ha vært med i siste nummer før ferien, men måtte stå over av plass-hensyn. Derfor henvisningen til begivenheter som ikke lenger er så helt ferske, men som likevel trenger kommentar.

I
Så er da 25-års jubileet for frigjøringen fra okkupasjonen over. Der hevet seg på forhånd røster for, at det ikke var noen grunn til å feire eget, dvs. norsk bidrag til den. På den annen side er det vel ikke ventelig av «patriotene» og de «gode nordmenn», som de engang kalte seg, at deres iherdige selvforherligelse gjennom de femogtyve år skulle ende i taushet. Så langt er det ennå ikke kommet, og enkelte skribenter har da også benyttet anledningen til på fallrepet å lette skjeppen fra sine lys. Dem om det. Forøvrig er der kommet sordin på langleikene.

II
Gjennom all feiringen har det gått som en rød tråd en alvorlig bekymring over at den oppvoksende slekt, som mer og mindre ikke opplevet okkupasjonen som voksne, ikke lar seg overbevise om at den var et slikt martyrium som påståes fra krigsprofitørhold, og ennvidere over at ungdommen har gjennomskuet de forunderlige manipulasjoner både med hensyn til hva som skjedde på Elverum som grunnlag for «fullmakten» og forsøket på bortfortolkning av avtalen i Trondheim. Det siste i erkjennelse av det førstes manglende holdbarhet. Det fremgår av general Ruges opplysninger, at disse postulerer ikke inneholder sannheten om hva som virkelig foregikk da, men er et forsøk på historieforfalskning til beskyttelse for dem, som føler at deres svin på skogen er i faresonen. Ungdommen har ingen slike svin å røkte og ser sammenhengen. Det gjelder å få det i stillhet erkjent ulovlige til å få lovlightens skjær ved en påstand om fortsatt krigstilstand, som grunnlag for justismyrderiene.

Personer som har vist, at de anser seg særlig hårsåre overfor historieforfalskninger, har her en takknemlig oppgave å ta fatt på. Takknemlig er kanskje noe sterkt sagt!

III

Det er den oppvoksende slekt som feller og vel allerede har felt «historiens dom» over de skyldige og de

res passive medskyldige i «den største rettsløshet i landets historie». Dommerne i landssviksakene får også etterhånden litt å tenke på m.h.t. eget ettermæle. Manns ettermæle dør aldri, sier Håvamål.

IV

Der er et moment, som under feiringen er forbigått i taushet. Talende sådan. Der siktes her til den traktat om utrenskning av antikommunister som tre medlemmer av londonjuntaen inngikk der og som deretter ble detaljert ratifisert ved fremmøte i Moskva ved to av dem. Den er ifølge sin bestemmelse om hemmeligholdelse ikke fremlagt på tilsvarende måte for det norske Storting. Denne traktat må vel av nordmenn være inngått i patriotisk hensikt og — ut fra samme syn — forelagt Moskva og ennvidere hemmeligholdt for Stortinget? Kanskje Elverums-«fullmakten» ikke ansåes dekkende dengang i London?

Det er av betydning, særlig for den «patriotiske» krets selv, å få klarlagt dens syn på dette forhold.

V

Når det har vært mulig å holde denne uhyrlige rettsløshet gående inntil denne dag, så skyldes det den tidligere påtalte politiske nepotisme, som endog av sin opphavsmann er sagt å være naturlig. Dens resultat er særlig iøyenfallende i dagliglivet i ledelsen av NRK og TV, men også på andre områder er den merkbar, som ved enkelte domsavsigelser. Kringkastingsjefen, hvis ledelse så å si hele folket daglig klager over bl. a. for oppfordring til uro på arbeidsplassene, gjør da ikke annet enn det han er satt til og som såvidt man kan se, er den eneste forutsetning for hans ansettelse.

Etter erfaringen med ungdommen i sin alminnelighet har hans oppdragsgiver overtatt et nummer i TV med politisk indoktrinering i barnetimen for de allerminste, formentlig ut fra den slette erfaring med de mer tilårskomne.

VI

Andre begivenheter i den siste tid er aksjonen fra de

Jeg minnes også!

Jeg minnes f. eks. fra oppholdet på Falstad i 1945. En dag kom det en spirevipp av en sakfører. Han holdt en «forelesning» for oss inne-sperrede om hva vi gikk imøte. Jeg husker spesielt at han bebudet at vi skulle gjøres snaue for alt jordisk gods. Her skulle NS-folk ikke tildeles det minste. Senere er vedkommende blitt advokat og fylte nylig 70 år med store æresbevisninger. Han ble særlig hyldet for sin innsats som Erstatningsdirektoratets mann, jeg tror til og med med kongelig heder.

Jeg undres på hva slike folk tenker etter at så mye og mangt er kommet for en dag, selv om det skulle holdes hemmelig.

R.

Fals slår sin egen herre på hals

Det militære samarbeid med tyskerne i Øst-Finnmark avliver naturligvis legenden om «den fortsatte krig».

Det hender som kjent rett ordningen permanent, men tyskerne var da ikke interessert. Advokat Sverre Hartmann frisker nå i en artikkelserie i AKTUELL opp igjen dette, noe som har foranlediget indignerte protester ikke bare fra generalen, men også fra majoren i MORGENBLADET, som er naiv nok til å oppfatte Hartmanns avsløring av de faktiske forhold som et angrep på offiserene dengang. Det er nesten ynkelig å notere seg generalens angrep på kjennsgjeringene, og hva majoren angår, så burde han nå kunne oppfatte at det ikke betyr noe angrep på offiserene — men derimot på historieforfalskningen — å slå fast at ansvarlige offiserer dengang handlet som de gjorde. Det var nemlig noe av en selvfølge at så skjedde når Norge avsluttet sitt nøytralitetsforsvar mot Tyskland. Og bakgrunnen var selvsagt frykten for at Sovjet skulle handle her som i Polen og sikre seg sin del av den norske kaken.

Et av de ømme punkter er som kjent dette at norske tropper i Øst-Finnmark ble satt under tysk kommando via fylkesmannen i Finnmark da Norge avsluttet sin krig. Fylkesmannen og stabssjefen ved 6. divisjon, nåværende general Lindbäck-Larsen, foreslo også for Administrasjonsrådet å gjøre

Langfeldts bok om Quisling vekker diskusjon

Interessante innlegg i Lægeforeningens Tidsskrift.

Professor Langfeldts bok om Quisling, der som kjent konkluderer med at han var sinnsforvirret og egentlig ikke skulle vært henrettet, har også avfødt en diskusjon i Tidsskriftet for Den norske lægeforening. Langfeldt anga som kjent i sin bok at Quisling burde ha vært mentalundersøkt og at han da ville ha unngått dødsstraff fordi han var utilregnelig. En får vel si at det er noe sent å komme med denslags et kvart sekel etter at man tok livet av Quisling og at det under disse omstendigheter bare betyr å gi den døde nok et spark.

I Lægeforeningens tidsskrift innrømmer forøvrig Langfeldt at hans oppfatning bygger på sviktende grunnlag: «Nå har imidlertid overlege Leikvam (i et intervju i Arbeiderbladet 5. nov. -69) nevnt at det ikke ville ha hatt noen betydning for spørsmålet om dødsstraff om Quisling var blitt

erklært for å lide av mangelfullt utviklede eller varig svekkede sjelsevner. Han motiverer dette med å henvise til at under rettsoppgjøret ble endog imbecille henrettet. Etter dette kan jeg ikke opprettholde min tro på at en mentalundersøkelse ville ha reddet Quisling fra dødsstraff. Men jeg synes den nevnte praksis tjener rettsoppgjøret til liten ære. Kanskje var på tiden for rettsoppgjøret parolen den som en fremtredende jurist (Hvem?) ga uttrykk for i et privat brev til meg. Han skrev blant annet: 'Det er meget mulig at Quisling var gal. Men gale hunder skyter man.' Det er blant annet denne kyniske innstilling til strafferettspleien som jeg vil til livs i min bok.»

Så vidt professor Langfeldt. Han er ellers ikke alene om ikke å levne «rettsoppgjøret» ære for to skilling. Også Leikvam uttalte seg i samme retning i et intervju i Fjernsynet nylig, og han uttalte seg også ytterst rosende om Quislings person. Når noe annet ble hevdet, var det bare propaganda, sa han.

Ellers klipper vi dette innlegget i Lægeforeningens Tidsskrift av dr. F. Fossum, Lillesand:

«I Per Anchersens innlegg i «Tidsskriftet» nr. 24/1969, hvor han fremhever professor Langfeldt som landets fremste rettspsykiater, kunne det også ha vært tilføyd at rettspsykiatrien er en ufullkommen vitenskap. Og norske rettspsykiatere kun-

ne ikke ha vært upåvirket av de voldsomme følelsesbølger som skyllet over landet sommeren og høsten 1945, slik som også Anchersen bemerker, når han skriver at folkeopinionen krevde at Quisling måtte dø.

Ville ikke norske psykiatere i dag stått sterkere og vært mer respektert, hvis de den gang hadde avslått å delta i en aksjon som de «burde ha forstått» var et bredt anlagt politisk oppgjør mot dem som selv mente at deres holdning var nasjonalt riktig og nødvendig under den rådende tvangssituasjon. Overlege Johan Scharffenberg forsto denne del av problemene allerede i 1945, det fremgår at han uttalte den gang: «Når en del av Londonregjeringen og Stortingets presidentskap ikke er stilt for Riksrett, da er det tydelig at her ikke foreligger noe rettsoppgjør, men en politisk forfølgelse.»

*

ne ikke ha vært upåvirket av de voldsomme følelsesbølger som skyllet over landet sommeren og høsten 1945, slik som også Anchersen bemerker, når han skriver at folkeopinionen krevde at Quisling måtte dø.

Ville ikke norske psykiatere i dag stått sterkere og vært mer respektert, hvis de den gang hadde avslått å delta i en aksjon som de «burde ha forstått» var et bredt anlagt politisk oppgjør mot dem som selv mente at deres holdning var nasjonalt riktig og nødvendig under den rådende tvangssituasjon.

Overlege Johan Scharffenberg forsto denne del av problemene allerede i 1945, det fremgår at han uttalte den gang: «Når en del av Londonregjeringen og Stortingets presidentskap ikke er stilt for Riksrett, da er det tydelig at her ikke foreligger noe rettsoppgjør, men en politisk forfølgelse.»

(Forts. side 3)

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:

ODD MELSON, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Stortinget har ordet igjen

Vi nevnte i siste nummer før ferien den henvendelse som advokat Sverre Helliksen har rettet til Stortinget om «rettsoppgjøret». Advokaten pekte i henvendelsen bl. a. på at dagens dommere både i Høyesterett og i de lavere retter opprettholder dommer i forbindelse med «rettsoppgjøret» av rene prestisjehensyn fordi de tidligere har kompromitert seg, og nekter gjenopptagelse skjønt de må være fullt klar over at avsagte dommer var uriktige. «De vil ikke være justismordere!», anførte advokaten. Han konkluderte med å foreslå at Stortinget ved lov opphever dommer, kjennelser og forelegg for landssvik fra Haa-landsaken og fremover.

Dette er jo ikke den første henvendelsen Stortinget har fått om det ulykksalige «rettsoppgjøret» som flere og flere karakteriserer som ren og skjær politisk forfølgelse. Hver gang har man skjøvet det fra seg igjen som varmt jern. Dels var disse partipolitikere selv engasjert i den urett som hadde funnet sted, dels fryktet man mektige bakgrunnskrefter, og dels kalkulerte man kynisk med hva det stemmemessig ville føre til å råde bot på uretten. Det var ikke akkurat egnet til å øke respekten for vårt såkalte demokrati eller de partipolitikere som forvalter makten på denne måte.

Vi har ingen stor tro på at det sittende Storting vil manne seg opp til å gjøre en historisk bragd gjennom vedtak som kan slå en bro over nasjonale motsetninger i Norge. Skjønt alle som ikke er besatt av sykt hat vel burde innse fordelene ved nå 25 år etterpå å kunne arbeide seg frem til gjensidig forståelse og respekt for de standpunkter man ut fra forskjellig nasjonal vurdering tok dengang. Og dette så meget mere som man unnlot å foreta noe mot de partipolitikere som notorisk bragte landet ut i ulykken dengang gjennom forsømmelser, udugelighet og kanskje direkte forræderi.

Vi har inntrykk av at mange av dem som mest iherdig motsetter seg at et nytt syn på «landssvikene» fra dengang vinner frem, og som stadig puster til hetsen og hatet som krigspropagandaen på begge sider skapte, drives av frykten for dermed å få egen ære og fortrefelighet redusert. Hvis det da ikke direkte er den dårlige samvittighet som driver dem? Men ingen har naturligvis tenkt å hindre dem i fortsatt nasjonal navlebeskuelse. Man behøver ikke å gi avkall på noe av egen nasjonal fortrefelighet om man innrømmer nasjonalfølelse og nasjonalt ansvar hos andre.

Det nå sittende Storting har en annen sammensetning enn de tidligere. Det har kommet meget friskt og ungt blod inn. Men, det tør vel kanskje være tvilsomt om generasjonsskiftet er så gjennomgripende ennå at man kan forvente et selvstendig syn også på «rettsoppgjøret». Vi håper imidlertid at iallfall de nye medlemmer av Stortinget — generasjonen etter Løberg — ikke nå under press fra de gjenværende tapre tinnsoldater låser seg fast i uttalelser og standpunkter som de senere vil angre på.

For det må vel være åpenbart for enhver nå at den autoriserte historieforskning som «rettsoppgjøret» hviler på ligger på dødsleiet. Den virkelige samtidshistorieforskning, som dessverre ikke foregår blant dem som burde vært kallet til det og som vakt burde være over den historiske sannhet, gjør stadig nye landevinninger. Det vil snart ikke bli mulig lenger for noenlunde anstendige mennesker å skyve fra seg «rettsoppgjøret» som noe avgjort og dem derfor uvedkommende. For når det nå etterhvert

Quesque Tandem —

(Forts. fra side 2)

med. «Enerne» i et samfunn er ifølge naturens lov i absolutt mindretall overfor «nullene». Det fører nødvendigvis til at et null tror «han er noe», når hans stemme tillegges samme vekt som enens — uansett om han er både bokstavelig og politisk analfabet. Den ytterste konsekvens herav har i praksis vist seg å ende i organisert massetoskeskap.

Vi har et meget nærliggende eksempel, hvor det kan føre hen. Der er intet land på jorden, hvor menneskerettighetene er tråkket mer ettertrykkelig under fot enn i Norge og det er nettopp skjedd ad parlamentarisk vei. Man har i dette land benyttet det parlamentariske system til på «lovlig» vis og dermed uten ansvar, dvs. straff-fritt for den enkelte til å begå en rekke justismord på politiske motstandere, som intet annet land kan oppvise make til. Det skjedde enkelt nok ved at noen personer utnyttet den i 1945 til formålets opparbeidede massetoskeskap til å mobilisere det fornødne antall nuller til å få formålet legalisert både m.h.t. loven og den fornødne særdomstol.

VII

Demokraten Johan Scharffenberg uttalte en gang at parlamentarismen er forderelig, dvs. at den i sin hverværende form er udemokratisk.

En del stater i Europa er etterhånden kommet til samme resultat og har derfor kvitt seg med dette system. Det er fra Portugal i vest til Hellas i øst. Politiske bråkmakere finnes der overalt som under påskudd av å vareta folkets interesser, søker å skaffe seg en plattform for sin personlige herskesyke. Forsøket nylig i Roma ble en klar fiasko. Den lo-giske sammenheng mellom den angivelige ideale side av tiltaket og det å forhindre Hellas i å holde sitt forsvar i orden ved våpenkjøp fra USA er vanskelig å se.

Olaf Holm

berøves hele sitt grunnlag av samtidshistorien og det fremdeles lever titusener av mennesker som det ble begått blodig urett mot og som bærer på følgene både gjennom svekket helse og ødelagt økonomi, så må Stortinget før eller senere ta affære istedenfor bare å kalkulere med tapte eller vunne stemmer.

Hvorfor ikke gjøre iallfall en aldri så liten begynnelse i forbindelse med advokat Helliksens henvendelse?

Britisk kildemateriale bekrefter vår fremstilling

Offisiell britisk bok hevder bl. a. at regjeringen ville oppgi kampen i juni 1940, men ble presset med til England.

I AFTENPOSTENS morgennummer 13. august finner vi en bred anmeldelse av en nylig utkommet offisiell britisk bok som redegjør for bl. a. forhistorien til 9. april 1940 sett fra vestmaktenes side: Sir Llewelyn Woodward, British Foreign Policy in the Second World War, Volume I, London. Her Majesty's Stationary Office, 1970. Boken anmeldes av Nils Morten Udgaard, som bl. a. anfører at «Hundre sider er viet den britiske — og tildels den franske — politikken overfor Skandinavia, fra krigsutbruddet i september 1939 til evakueringen av Norge i begynnelsen av juni 1940. Sir Llewelyn Woodward har hatt full adgang til alle offisielle arkiver på britisk side — — »

Det er naturligvis å hilse med tilfredshet at det nå etterhvert gjøres slutt på hemmelighetskremmeriet når det gjelder historiske hendelser, men det er vel grunn til i noen utstrekning å reservere seg mot troen på at det her er den hele og fulle sannhet man får. En stor del av Storbritannias utenrikspolitikk foregikk — og foregår vel fremdeles — gjennom Secret Service og dens dokumenter blir naturligvis aldri offentliggjort. En får derfor ikke høre nærmere om dens norske kontakter på høyeste plan og deres medvirken.

Vi har selv ikke lest boken ennå og skal derfor avholde oss fra nærmere kommentarer ut over det Udgaard anfører, men det er vel grunn til å nære noen tvil om hvorvidt Aftenpostens anmelder har vært særlig innstillet på å finne frem anførsler i strid med den autoriserte norske historieskrivningen. Foreløpig får vi ta hans ord for god fisk.

Ellers fremgår det også klart av Udgaards omtale av boken at den fremstilling av hendelsene som har vært gitt både fra tysk side og her i FOLK OG LAND har vært korrekt. Britene planla den hele tid å trekke Skandinavia inn i krigen for dermed å få hånd om svenskemarmen som man mente var avgjørende krigsbetydning. Særlig aktiv og hensynsløs på dette felt var den Winston Churchill som man senere hyldet så sterkt her i Norge!

Ralph Hewins har som kjent i en rekke artikler her

i bladet pekt på at Nygaardsvoldregjeringen slett ikke var innstillet på å slåss og stadig søkte å komme til en ordning med tyskerne. Bl. a. har han beskjeftiget seg med overgivelsen av hovedstaden Oslo. Det er derfor man med interesse noterer seg Udgaards opplysning om at Halvdan Koht overfor den britiske ambassadør, Sir Cecil Dormer om natten forsikret ambassadøren om at «regjeringen aktet å bli i Oslo, eftersom han mente at forsvaret var 'sterkt nok'». Det var det vel også hvis det var blitt brukt bestemt og handlekraftig. Isteden oppga man enhver motstand og regjeringen overløt hovedstaden og dens befolkning til sin egen skjebne.

Vi noterer oss også Udgaards indignerte protest mot en anførsel i den offisielle britiske boken, som altså bygger på britiske dokumenter. Vi synes det han anfører er meget interessant:

«På ett punkt tar Sir Llewelyn feil. Uten kildeangivelse skriver han at da Nord-Norge skulle evakueres i juni 1940 ville kong Haakon gi opp kampen og forhandle med tyskerne, og bare etter sterkt britisk press gikk han med på å dra over til Storbritannia. Dette er stikk i strid med hva andre historikere (norske sådanne?) er kommet til etter å ha studert norske kildematerialer» slutter anmelderen.

Vi regner med at Ralph Hewins senere vil komme nærmere inn på de nye opplysninger som ellers måtte være fremkommet i boken.

FELTPOST — ØSTFRONTEN

Konvolutter og postkort fra soldater i regimentene Nordland og Viking og Den Norske Legion, samt annet materiale som kan belyse feltposttjenesten ved østfronten, kjøpes av samler. Ekspedisjonen anviser.

KRISTNE VENNER

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — Kristne Venner møtes den første fredag hver måned i Colletsgate 43. Etter en tale er det bevertning og ledning til selskapielig samvær.

Møtetid kl. 19.30.

Neste møte blir 4. september.

FOR UNGDOMMEN

Red.: Per Borge

Men nye slekter fødest der korp og daude gol
og nye heimar reiser seg av gruset,
og borni spring på tun att og tindrar i sol
og nye bjørker syng sin song kring huset.

SIGØYNERPROBLEM?

En «humanistisk» organisasjon som kaller seg noe så fint som Norsk Sosionomforbund forlanger at sigøynerne skal få en garantert minstelønn. Dette synes vi er en uhørt tanke. Her skal personer som ikke gjør et normalt dagsverk eller p.g.a. sin etniske opprinnelse få en viss minstelønn av våre surt tjente penger som vi har betalt skatt for! Man skulle jo tro at det var en sedvane her i livet at man måtte yte noe for å få noe igjen. Ikke nok med det. Etter siste opplysninger er det ca. 200 sigøynere i landet hvorav 80 er norske statsborgere. Spørsmålet er

så: skal de 120 andre også nyte godt av våre skattepenger eller hur? Det skulle ikke forundre oss om det er meningen. Ultraliberalistene med Dagbladet og VG i spissen skriker ut om hvor vondt disse sigøynerne hadde det under krigen og at vi må sone straffen. Nå er det jo imidlertid slik at å forandre levestandard til en sigøyner er et temmelig håpløst foretagende.

Det synes som om alle minoritetene i Norge skal få det akkurat som de vil. Hvis denne tendens fortsetter vil Norge i løpet av noen få tiår bli fullstendig dominert av minoriteter av fremmede. Når en er kommet dit,

gjenstår det å gjøre det en vikingkonge og et universalgjeni har prøvd på, nemlig å samle Norge. Men da blir det som idrettsmannen sier når det har gått dårlig, en samling i bønn.

NARKOTIKA FOR KENNEDY

Stakkars Kennedy-familien. Den ene skandalen avløser den andre. Den 16-årige Robert Kennedy jr., sønn av mannen som ville sende våpen til Israel og derved sa noen ord for mye, er arrestert i forbindelse med misbruk av narkotika. Her gjelder det gamle ordtak «Sku aldri hunden på hårene.» Selv fra en slik «fin» familie vokser det opp litt ugress blant tornene. Også en fetter ble tatt i samme slengen.

TIL LESERNE

Redaktøren er meget takknemlig for stoff fra den eldre og yngre lezerskare og håper at man i denne spalten kan skape litt debatt om dagens og framtidens problemer, gjerne kontroversielle. Når vi her spesielt ønsker en debatt om dagens og framtidens problemer er det utfra den forståelse at fortidens historie blir behørig behandlet i andre spalter i vår avis. Det vi håper på er at den eldre generasjon vil være oss yngre behjelpelig med impulser og livserfaring.

POWELL

får støtte av begivenhetene selv i sitt syn på den fargede innvandring. Det kom således nylig til voldsomme gatekamper mellom politiet og Black Power-tilhengere i Vest-London. Det ble kastet mursten, flasker og sten mot politiet og de fargede skrek «drep grisene». Det siste er et skjellsord for politifolk og demonstrantene bar da også et avskåret grisehode på en stang. Hyggelige tilstander de bløthodete nydemokrater har fått istand. Også her i Norge merker man ellers følgene av den lettsindige import av fremmede som finner sted ut fra rene profitthensyn. Bl. a. dette, som vi henter i AFTEN-POSTEN: «En 30 år gammel Oslo-mann ble lørdag slått

KAMPSANGER FRA DENGANG:

6.

Legionssangen

I denne vår serie med sanger fra dengang må selvsagt ikke Legionssangen mangle. «Budstikken gikk» het den, og teksten var av Haakon Foss, mens Willy Johansen var mester for melodien. Den var naturligvis i første rekke kjent av «gutta i Den Norske Legion», men var populær også utenfor deres krets — slik gutta selv var det.

111. Budstikken gikk.

Willy Johansen.

Bud - stik - ken gikk framann til mann: —

Kjemp for ditt kjæ - re fed - re - land. — Stans ik - ke

før du bol - sje - vis - men har slått! Kampens ban - ner er

rødt, hvitt og blått. Her kom - mer gut - ta

i Den Nor - ske Le - gi - on, — frem - ad på.

marsj mot må - let. — Mar - sjen går lett, for

det er Vi - ken ba - tal - jon. Vi har vil - jer så har - de som

stå - let. — Til kamp mot den fa - re som tru - er fra

est, mot den pest som vil her - je vårt land,

går vi syn - gen - de fram og gir hjem - me - ne

trøst. Vi har kors - to - gets glød al - le mann.

Her kom - mer gut - ta i Den Nor - ske Le - gi - on. — Be -

redt til å ver - ne vårt fed - re - land

Haakon Foss.

ned i toalettet på en pub i Stortingsgaten og fratatt sin lommebok med ca. 400 kroner. Mannen har forklart at han la merke til 5—6 mørkhudede menn (som bladet forsiktig uttrykker det) som stod og snakket med toalettvakten da han kom inn på toalettet. Plutselig, som

på et gitt signal, gikk mennene løs på ham med slag og spark.»

Tannlege

MARTIN KJELDAAS
Karl Johansgt. 23 — IV, tilv.
Telefon 33 49 00

Goethe

Den store ro — må vinnes gjennom smerte.
Kan storhet rummes i et enkelt hjerte?
Nei, stor er bare den som eier del
i selve menskehetens felles sjel.
Det er de manges mystiske forening
som for den enkelte gir livet mening.
Et menneske — å være det er alt.

Olympier — det kalles du med rette.
Men lite var det stanset vi med dette.
Nei, vi må prøve først å trenge inn
til selve dypet i et diktersinn.
Vi må til sjelens fellesnevner nå.
Først da kan vi det hellige forstå.
Det fellesmenneskelige — det er Gud.

Et menneske er ment til skaperånd.
Men intet skapes uten faste bånd!
En hellig lov går gjennom all naturen,
når loven brytes støter vi mot muren
— og verket står.

Du fulgte loven, slik som skogens trær
som er naturens eget hjerte nær.
De vokste opp, — av sol og vann og jord
de næres av naturen, livets mor.
Som skogens tusen trær må også vi
innta vår plass i altets harmoni.
Vår egen plass.

Så er olympier da bare han
som mot seg selv og Gud til siste stund var sann.
Sann mot seg selv, var sann han mot de andre.

KAI NORMANN

Bred omtale av Den norske Legion i «Der Freiwillige»

De norske frivillige trumfet igjennom bruken av den norske riksløven som emblem.

Det tyske Munin Verlag utgir et tidsskrift som er organ for hjelpe-tjenesten til det tidligere Waffen-SS, «Der Freiwillige», redigert av Peter Strassner. Forlagets adresse er 45 Osnabrück, Postfach 3023. I juni-numret finner vi blant annet en stort oppslått artikkel av Jochen Nietsch, Ratingen om «Uniform und Abzeichen der SS-Freiwilligen-Legion «Norwegen» og omslagssiden er forsynt med et stort bilde «Unterscharführer der Freiwilligen Legion «Norwegen» auf Wache.»

Den nevnte artikkel vil sikkert være av interesse for en videre norsk lesekrets og har vel også historisk interesse her i landet, så vi gjengir den i oversettelse. Listen over bekledning og utrustning gjengir vi dog i originalsproget da det ofte ikke finnes dekkende norske betegnelser. Her er artikkelen:

«Efter en bestemmelse av Adolf Hitler av 29. juni 1941 skulle de norske frivillige sammenfattes i en egen norsk legion. I ordre av SS-Führungshauptamtes av 1. august 1941 ble Freiwilligen-legion «Norwegen» stilt opp. Som oppstillingssted var Bergen bei Celle, troppeøvelsesplass, Lager Fallingbostel, forutsatt. De første frivillige ankom til Tyskland med skipstransport i begynnelsen av august 1941.

Uniformer og utrustning skulle gjøres klar av Waffen-SS. For å dokumentere hvorledes et medlem av denne tropp var utrustet i første krigsår anføres i det efterfølgende «Soll and Bekleidung und Ausrüstung für Unterführer und Männer.» Noen avvikelser med hensyn til utrustning av de norske frivillige, bortsett fra spesialbekledning for Sondertjenesten er ikke kjent.

Soll an Bekleidung und Ausrüstung des Mannes

Artikel	Einheit	Anmerkung
Tuchbluse, feldgrau	1	(1)
Tuchhose, lang, feldgrau	1	
Tuchmantel, feldgrau	1	(1)
Feldmütze, feldgrau	1	
Drillich- oder Arbeitsbluse	1	
Drillich- oder Arbeitshose	1	
Marschstiefel	1	
Schnürschuhe	1	
Unterhemden, weiss (oder Braunhemden, Trikot)	2	
Unterhosen	2	
Wollwams	1	
Kopfschützer	1	(2)
Socken (oder 2 Paar Socken und 1 Par Fusslappen)	3	
Binder (nur zu Braunhemd und Trikot)	1	(4)
Halsbinde oder Kragenbinde	2	
Handschuhe	1	(2)
Tornister	1	
Mantelriemen	3	
Kochgeschirriemen	2	
Zeltbahn	1	
Zeltstock	3	
Zeltpflock	3	
Zeltleine	1	
Feldflasche mit Trinkbecher	1	
Kochgeschirr	1	
Essbesteck	1	
Brotbeutel	1	
Brotbeutelband	1	
Bekleidungssack	1 (nur an Feldtr. 4)	
Handtuch	1 (nur an Feldtr. 4)	
Stahlhelm, grau	1	
Stahlhelm-Kinnriemen	1	
Leibriemen	1	
Leibriemenschluss	1	
Seitengewehr tasche	1	
Patronentasche	2	

Legionskommandøren SS-Obersturmbannführer Artur Quist.

Stahlhelmbezug, getarnt
Wolldecke, Tornisterdecke
Tragegurte zur Feldbluse
Drahtseitenhaken

Anmerkung:

(1) = mit den dazugehörigen Abzeichen

(2) = nur im Winter

(3) = nur soweit vorhanden

Rettelse av 1. mai 1940: Bei «Wolldecke» ist die in Klammern gesetzte Ziffer «2 (nur im Winter)» zu streichen.

Mer komplisert var spørsmålet om regulering av kravespeilet, Ärmelstreifen og spesielle tegn. Legionens frivillige, forpliktet gjennom en Dienstervertrag (tjenesteaftale), var selvbevisste og nasjonalstolte menn som hadde sin egen ganske bestemte mening om disse ting.

Allerede i samtalen Hitler —Berger ble det av sistnevnte foreslått som nasjonalt symbol kravespeil med

ALEXANDER LANGE:

Mobiliseringen som uteble

9:

Professor dr. Arne BERGSGÅRD:

HVORFOR HADDE REGJERINGEN IKKE MOBILISERT?

Arne Bergsgård var en rakrygget historisk forsker som søkte etter den usmin-kede sannhet. Han hørte med andre ord ikke til de historikere som ikke minst i dette tema synes å arbeide på bestilling. Han var medlem av Undersøkelsskommissjonen av 1945 og skrev «UTRIKS-politikken til april 1940». Det har vært en mote-sak først å tale nedsettende om UKs arbeide. For tiden

skal UK forties! Dette er absolutt urettferdig! UK går grundig igjennom «mobiliseringen» som uteble i sin stille og delvise form efterat matchen forlengst var begynt. UK legger vekt på bl. a. oberst Hatledals og oberst Fredrik Munthes forklaringer om en håpløs mobiliseringsform til en håpløs tid og som brøt med all militær tankegang, som general Berg uttrykte det. UKs innstillinger og bilagsbind anbefales til lesning for motarbeidelse av politiserende, stivkrampeaktig syn på historiske kjennsgjerninger, også militære.

Professor, dr. Arne Bergsgård skriver på side 263-64:

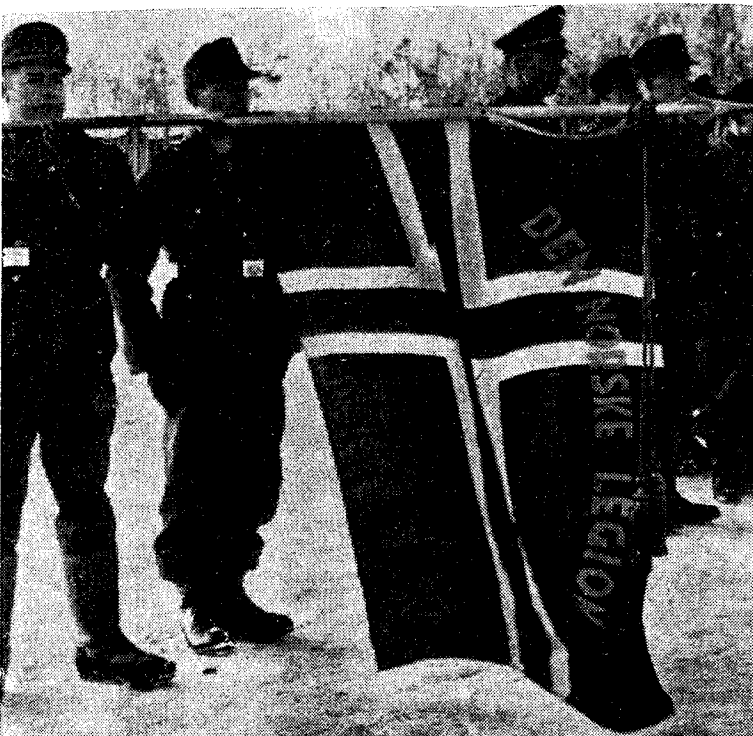
«— I ei framstilling etter krigen skreiv Koht at no ved inngangen til april kunne dei 'sjå noko lysare i regjeringa på vonene om å få halda Noreg utanfor krigen'.

På den tida skulle det ikkje vera nokon serskild grunn for tyskarane til å setta seg fast i Noreg, om dei berre hadde i tankane å halda engelskmennene ute.» (Koht II, s. 18. Teki oppatt i Granskningsnemnda 17. desember 1945.)

Det er vanskeleg å forstå kva det skulle vera som kunne gje regjeringa grunn til å sjå så lyst på stoda nett på denne tida. Det er mest som den annsame verksemda åt Utrikesdepartementet sjølv peikar i ei anna lei. Ein skulle heller tru at i standen for å kjenna seg letta, måtte ein i denne tida gå i otte frå dag til dag forat England ville setta iverk dei trugsmåla mot nøytraliteten vår som dei hadde varsla om gong på gong dei siste månadene —, ved agitasjon i avisene, ved talar av ansvarlige statsmenn som Churchill og Chamberlain og ved formelle notar. Av samtidige kjelder ser vi då og at Koht nett i denne tida skreiv ei framstilling til Forsvarsdepartementet (20. mars) om ein halvveges lovnad om 2. februar (sjå side 236) om å leggja ut minefelt i norske territorialfarvatn, slik som det hadde vori gjort i den første verdskrigen.

Han bad Forsvarsdepartementet ta opp dette spørsmålet snøggast råd var. (UD jnr. 8918. D.11/40.)

(Forts. side 6)

Som legionsfane ble brukt det norske flagg med innskriften «Den norske Legion» i gull på begge sider.

Hvem har skylden — —

Ljungberg var en overlojal mann, lett å dirigere både av de vanlige politikere og av Kongen. Her presenteres han i et avisoppslag sammen med Nygaardsvold.

(Forts. fra side 1)

militære sjefer var selvstendige og uavhengige sjefer som man kunne vente noe selvstendig initiativ av før katastrofen rammet oss. Det var jo nettopp på grunn av deres eftergivenhet overfor politikerne de ble utnevnt. På den annen side, må man vel si at de bærer skyld for å ha mottatt utnevnelser som de var så åpenbart uskikket for. Og dermed har de også, iallfall delvis, skyld for det som hendte.

Men denne målbevisste kastrering av all militær selvstendighet og ansvar vilje stoppet ikke med de kommanderende sjefer, som — la det være slått fast — ingen konstitusjonell myndighet hadde til hverken å mobilisere eller la være å mobilisere. Det var en myndighet som tillå Kongen og hans råd.

Men også som sjef for Forsvarsdepartementet fant politikerne en offiser hvis hoveddyd alle som kjente ham vet var hans ubetingede lojalitet overfor de politikere i hvis tjeneste han var gått og overfor kong Haakon VII personlig. Da Ljungberg overtok som sjef for Forsvarsdepartementet ble han av regjeringssjefen uttrykkelig gjort oppmerksom på at han ikke skulle beskjeftige seg med sakenes politiske side.

Slik var altså situasjonen i den militære sektor da det i april dagene viste seg at vår utenriksledelse hadde vært alt annet enn forutseende og det hele endte i det store kaos og det den danske kaptein kalte «den forunderlige krig».

Arbeiderpartipolitikere og deres pressekneger har senere iherdig forsøkt å toe Nygaardsvoldregjeringens hender og de enkelte regjeringsmedlemmer har også

forsøkt å velte skylden over på oberst Ljungberg, den lojale forsvarsminister som sin vane tro forsøkte å tjene sine forskjellige herrer. Det var Ljungberg som ikke ville mobilisere da Oscar Torp krevde det 4. og 5. april, heter det nå! Han skal ha sagt at en alminnelig mobilisering ikke kunne settes iverk på mange dager og isteden ha foreslått å innkalle en bataljon (!) i Østfold. Vestfold var godt nok dekket, skal han ha sagt.

Man kan mene litt av hvert om Ljungbergs kapasitet som feltherre, men noe så tåpelig som dette har han naturligvis ikke sagt. Ikke tror vi heller på Torps plutselige militære innsats. Det som er sannheten er vel heller det at Ljungberg har pekt på at en mobilisering, hvor åpen og alminnelig den enn var, ikke betyr at de militære avdelinger plutselig står der i og med innkallelsen. Det skal møte frem og avleveres hester og biler, avdelingene skal organiseres etter at klær og utrustning, våpen og ammunisjon er utdelt. Man vil ikke kunne ha kampklare linjeavdelinger på minst en uke. Ljungberg har vel altså fortalt de uvitende kolleger i regjeringen dette og har foreslått at man skulle forsøke å dekke Oscarsborgs landfront med hurtig oppsatte avdelinger i Østfold.

Slik må man tro at den tidligere regimentsjef i Østfold har tenkt og sagt. Men, vi innrømmer at det sniker seg inn en fryktelig tvil. Kan forsvarsministeren ha handlet som han gjorde på grunn av sin lojalitet overfor Haakon VII personlig? Han hadde tjenestgjort som overadjutant hos Kongen tidligere.

Og når denne tvil sniker seg frem, så er det flere

grunner til det. Den første grunn er at alt tyder på at Haakon VII meget kraftig motsatte seg en alminnelig mobilisering, og det privat og utenfor statsråd. Han avviste generalstabssjefen da denne en av de første april-dage søkte Kongens bistand til å gjennomføre alminnelig mobilisering, og han ga uttrykk for at han skulle sørge for at det ikke ble bevilget penger til det.

Forklaringen på denne holdning, på dette konstitusjonelt tvilsomme forsøk på å drive privat kongepolitikk — skjønt her kommer det nok andre momenter inn som vi skal komme inn på senere — kan da bare være den at Englands svigersønn, Haakon VII, følte like sterk lojalitet overfor England som oberst Ljungberg følte overfor Haakon VII. På dette tidspunkt var som kjent Englands planer om å sikre seg støttepunkter i Norge og å føre verdenskrigen over til en skandinavisk front under igangsettelse. England var rede til å bruke lindrig vold, men ville naturligvis av hensyn til verdensopinionen helst se at okkupasjonen foregikk uten at det kom til kamp med norske styrker. Og var det dette Haakon VII skulle medvirke til ved å sørge for at det ingen kampklare norske styrker var?

Var han heller ikke alene om denne innstilling? Og her sikter vi da ikke til Kohts mere platoniske drømmer om å komme med «på den rette sida», men til for eksempel holdningen til den norske marine under ledelse av politikeradmiralen Diesen. Det er iallfall en kjennsgjerning at det i tyske etterretningsrapporter fra denne tid pekes på at norske marineoffiserer uttrykkelig hadde uttalt at det snart ville bli et samarbeide med britene. Og også stortingspresident Hambros holdning og

uttalelser — til og med etter katastrofen — kan tydes som fortsettelse av denne politikk.

Om det forelå en virkelig avtale mellom Nygaardsvoldregjeringen og britene om den planlagte okkupasjon av støttepunkter er det vel ikke mulig å si noe sikkert idag. Men det skal iallfall bli interessant å se hva de hemmelige arkiver inneholder når — og hvis — de engang blir åpnet.

Når det gjelder forsvarsminister Ljungbergs lojalitet overfor Haakon VII og hans eventuelle britiske engasjementer, så er det ellers interessant å notere seg at major Kjelstrup åpent antydte i en artikkel i FOLK OG LAND at Ljungbergs holdning til mobiliserings-spørsmålet måtte sees i lys av denne kongeloyaliteten. Kjelstrup var av samme offiserskull som Ljungberg og opprettholdt forbindelsen med ham helt til han døde. Han viste Ljungberg det han hadde skrevet og etter hva Kjelstrup fortalte oss etterpå, sa Ljungberg da at «det der kan du godt skrive.»

Men, for å komme tilbake til utgangspunktet, så var skylden for det som hendte landet i april 1940 politikerne i utvidet betydning, og ene og alene deres. Kongen kan jo ikke lastes, men hans råd satt med ansvaret for den manglende mobilisering. Dertil kommer at de høyeste militære sjefer også var en slags politikere som en ikke kunne vente noe personlig militære initiativ fra. Langt mindre noen ukonstitusjonell maktutøvelse i nødens stund. Laake var temmelig passiv fra første stund og så vel med gru på hva han hadde vært med på. Diesens holdning er mere tvilsom, han kan ha operert i forståelse med England og britiske marinekretser, men det er også mulig at han var av samme ulla som Laake. Generalstabssjefen gjorde hva han kunne, men han

kunne jo ikke godt ta KG i nakken og riste ham. Han forsøkte da iallfall som siste utvei å engasjere Haakon VII, men støtte her på en for ham uforståelig og innbitt motstand. Den elskelige gentleman og lojale «jammann» Ljungberg i forsvarsministerstolen fullender bildet av hvorledes Norge møtte skjebnen.

Og nesten tragikomisk er det at general Ruge, som overtok konkursboet etter Laake, fordi han også stolte på England, selv hadde sterk skyld for den hærordning som ødela forsvaret. Derfor kunne også en regimentsjef si til ham da alt raste sammen rundt dem: der fikk du for hærordningen din!

Siegfried

Mobiliseringen — —

(Forts. fra side 5)

Frå Tyskland og hadde vi fått varsel, — ikkje på nokon måte som ifrå England, men likevel nok til at vi kunne veta kva vi hadde i vente. Det var varsel i den tyske pressa, som var einsretta tenar for regjeringa, og det var åtvaringar frå den tyske sendemann i Oslo. Kunne vi ikkje verja nøytraliteten sjølv, so ville Tyskland gripa inn. (Uthevet her.)

Så snart ein kom utanom landgrensa, såg folk heller ikkje så lyst på stoda som den norske regjeringa gjorde. 2. april skreiv den svenske «Sosialdemokraten» om «det hotande utriksläget för dagen som via Norge kaster en svart skugga över våra egna kuster. Knappt ha vi undgått den hotande faran för krig i öster förän läget mörknar i andra väderstreck och vi få aktuellare problem att diskutera än hvad som före varit i frågan om Finland.»

Soleis heng etter det svenske bladet, krigen trugande over oss, men den norske regjeringa ga ikkje varsel til det norske folket om kor nær krigen hadde rykt oss inn på livet, og kva vi måtte vera budde på kva dag det skulle vera.

Ho mobiliserte ikkje det vesle vi hadde av militær makt (uthevet her) til vern for nøytraliteten og dermed for freden og fridomen, ja nett i desse kritiske fyrste dagane i april let ho mannskapet på kystfestningane våre skifte etter føreåt oppsett rute, så i denne kritiske tida fekk vi uøvde soldatar der det allerfyrst galdt.»

«Tyst Mobilisering»

— «Det är väl känt, huru händelserna sedan utvecklade sig. Det tyska sändebudet dr. Bräuer framlade på natten mellan den 8 och 9 april för norske utrikesmi-

Hvorfor ble admiral Diesen, som sees på dette bilde sammen med sin senere etterfølger, tildelt en høy britisk orden for sin innsats i april dagene?

«Willy Brandt»

(forts. fra side 1)

emigranter og emigranter, sier dr. Kleist, og peker bl. a. på Lujo von Brentano, som i emigrasjon skrev sin bok «Du Land der Liebe». Som motsetning til disse emigranter, som med dyp bekymring fulgte de alliertes krigførsel og deres krav om betingelsesløs underkastelse, nevner han bl. a. Klaus Mann, som sa og skrev «bravo» til tilintetgjørelsen av Dresden. Eller tyske diplomater og utenlandskorrespondenter som med velfylte dokumentmapper med hemmelig materiale til vestlige spionasjesentraler «emigrerte». Eller de som i Sefton Delmers «Soldatensender Calais» var virksomme for en snarlig gjennomføring av Morgenthau-planen. Eller som bisto sovjetarméen med spionasje og sabotasje mens deres landsmenn sto i kamp på liv og død ved Stalingrad. Eller de som i fremmede uniformer sorterte tyske krigsfanger etter gode og onde og som sluttelig kledt

i disse uniformer vendte tilbake som «Umerzieher» i det sultende Tyskland og høylydt ga sitt bifall tilkjennelse over seierherretribunalet i Nürnberg.

Det som i særlig grad kjennemerket «W. Brandt» i hans eksiltilværelse, først i Norge og så under den tyske okkupasjon i Sverige, var ellers hans utstrakte litterære virksomhet til fordel for Tysklands fiender. På det felt var han utrettelig og det kan ikke være hyggelig for ham idag som Vesttysklands kansler å bli presentert for uttalelsene fra dengang, med skarpe angrep på praktisk talt alle hjemmeværende tyskere. Det er vel derfor ikke så rart at det er gjort de aller største anstrengelser for å hindre at tyskerne får nærmere greie på denne virksomheten, som ikke akkurat kan vekke inntrykk av patriotisk omsorg for Tyskland. Til å begynne med viste kristendemokratene stor interesse for å bruke dette stoff i kampen mot Brandt og hans sosialdemokrater, men så trakk de seg tilbake etter å være satt under press og truet med avsløring av egne partifellers tvilsomme patriotiske fortid. Dr. Kleist skriver om sine anstrengelser for å få tak i Brandts skrifter fra dengang:

«Frahm skrev under pseudonymet Willy Brandt en rekke bøker og brosjyrer. Merkelig nok er det imidlertid ikke lenger mulig å få fatt i hans litterære produkter. Eftersøkingen etter dem var vanskelig. Det norske forlag såvelsom forlaget for de svenske oversettelser erklærte seg ute av stand til å skaffe Frahm-Brandts verker. De var alle utsolgte. Da en svenske på en bokauksjon i Stockholm i et sideværelse fant den beryktede «Forbrytere og andre tyskere» og ville kjøpe den, erklærte auksjonarius forskrekket at boken ikke hørte til auksjonen. Det lykkedes dog svensken etter en heftig diskusjon å få overlatt boken etter at han hadde måttet forplikte seg til under ingen omstendighet å la den gå videre til utlandet. Det gikk nesten et år før dr. Kleist kunne skaffe en norsk originalutgave fra en privat boksamling.

Dr. Kleist leverer en lang, lang rekke sitater fra Brandts omstridte bøker og vi må nok si at de gjør et forstemmende inntrykk. Som kjent opererer jo dagens nydemokrater gjerne med «oversettelsesfeil» — slik vi blant annet har en rekke eksempler på i Norge — og for ikke å bli beskyldt

for noe slikt gjengir forfatteren i slutten av boken den originale norske tekst i fotokopier av omhandlede sider.

Ellers er det jo ikke i første rekke dr. Kleist om å gjøre å skandalisere Brandt for noe som kanskje kunne kalles ungdomsforvillelser. Spørsmålet «Wer ist Willy Brandt?» reiser han på grunnlag av Brandts østpolitikk av idag. Han påviser gjennom sitater at Brandt har ført en konsekvent linje opp til det som nå skjer. Slik han startet i sitt sovjetvennlige Sozialistische Arbeiterparti med å arbeide for den «folkefront» Sovjet ønsket som et ledd i sine bestrebelser på å styrke sine maktposisjoner i andre land, slik har han konsekvent fulgt samme linje både i virksomheten under oppholdet i Norge sammen med Arbeiderpartiets folk og idag i den østpolitikk som så mange tyskere — deriblant østkjenneren dr. Kleist — ser på med skrekk og fortvilelse. Det er den gamle «folkefrontpolitikk» i ny skikkelse.

Karakterisert i så henseende er en artikkel som Brandt skrev i SAP-tidsskriftet «Neue Front»:

«Siden Sovjetsamveldet ble opprettet var det entydig klart for alle revolusjonære at Sovjetstaten forsvaret seg med alle krefter og må føre den revolusjonære krig der hvor det kreves. For den kapitalsterke verdens proletarer ble det en ubetinget plikt til beskyttelse av Sovjetstaten i krigstilfelle å rette all sin kamp mot de kapitalistiske maktters krigsapparat.»

På bakgrunn av dette er Brandts holdning under annen verdenskrig og hans kamp mot eget fedrelands krigsanstrengelser forklarlig nok. Vanskeligere å fatte for en alminnelig, tenkende vesttysker er det vel at denne revolusjonære sovjetforkjemper fra dengang plutselig skulle ha forvandlet seg til en tysk patriot som man med trygghet og tillit kan overlate ansvaret for Tysklands skjebne. Og det så meget mere som han ingenlunde har tatt avstand fra det han engang sto for, og så meget mere som han arbeider hånd i hanske med folk som Wehner og andre notoriske sovjetagenter fra dengang.

Dette er problemer som dagens tyskere nok blir nødt til å vie stor oppmerksomhet og som de vel ikke bare kan skyve fra seg etter at dr. Kleist nå har offentliggjort sin bok om Willy Brandts fortid. Vi anbefaler boken til studium også her i Norge,

Bred omtale — —

(Forts. fra side 5)

motstand hos de norske frivillige. De følte seg ikke lenger som «sjørøvere», som et medlem av legionen slo fast mere eller mindre treffende. Kravespeil med vikingskipstavn ble riktignok utlevert til troppen, men konsekvent ikke tatt i bruk. Den faktiske utlevering av dette kravespeil forklarer at det har dukket opp etter krigen. Amerikanske publikasjoner om Waffen-SS forklarer dem som «tidlige» kravespeil for SS-Division «Wiking». Muligheten til å bære kravespeil med de to SS-runer fant heller ikke bifall hos alle norske frivillige, som i første rekke følte seg som kjem-

pere mot bolsjevismen og så først som tilhørende Waffen-SS.

Som følge av denne kontrovers ble etter ønske av den norske legionsledelse i tiden fra september 1941 til februar 1942 kravespeil med den norske riksløve som emblem innført. Da det før edsavleggelsen av Frivillig-legionen ikke ble anvendt kravespeil (svarte), fantes det i tidsrommet februar 1942 til mai 1943 følgende løsning:

1. Kravespeil uten noe slags emblem (altså svart)
2. Kravespeil med SS-runer
3. Kravespeil med den norske riksløve.

Nasjonstegn

Oppstillingsordren bestemte under punkt 16:

På venstre arm under Hohheitsabzeichen det norske flagg (det fremstilles i Norge).

Stofftegnet har mål 50 til 35 mm.

Før avtransport til innsats på østfronten ble flaggtegnnet erstattet med et solkors. Dette tegn, svart-sølv, i hvis runding det fantes to sverd, ble båret på venstre underarm over ermestripen.

Årmelstreifen

Efter edsavleggelsen av de frivillige i Fallingbostel 3. oktober 1941 ble legionen tildelt en Årmelstreifen med påskrift «Frw. Legion Norwegen». Årmelstreifen tilsvarte i skriftbilde, lengde og bredde de mål som var vanlige i Waffen-SS.

I Norge kunne også bæres en armstripe med påskriften «Den norske Legion». Det var forbudt å bære denne stripe utenfor Norge.

Faner

«Viken-Bataljonen» hadde en egen fane. Den bar statsvåpnet — den norske riksløve — i gull på rød bunn med innskriften «Viken-Bataljon». På baksiden bar fanen navnene på fem slag som bataljonen engang hadde kjempet i og innskriften «Alt for Norge». «Viken-Bataljonen» hadde tidligere vært tradisjonsbataljon i den norske hær. Den nye «Viken-Bataljon» ville tilknyttet denne tradisjon. Slagnavnene stammer fra (Forts. side 8)

ANNELIESE PAROW

TANNINNSETNING

Trondheim

Gisle Johnsenstgt. 5 - v/Lademoen kirke - Voldsminde

Dr. Peter Kleist: Wer ist Willy Brandt? Eine Antwort in Selbstzeugnissen.
National-Verlag, Hannover.

(Fortsettes)

Bred omtale —

(Forts. fra side 7)

felttogene 1808 til 1809 og 1814 (svensk-norsk krig).

Ved siden av dette eksisterte som legionsfane det norske nasjonalflagg. Det bar på begge sider innskriften «Den norske Legion» i gull.

Uniformen til SS-Freiwilligen Legion «Norwegen» for tiden fra senest februar 1942 til mai 1943 så ut som følger:

Uniformen til Waffen-SS. Kravespeil:
Det ble båret om hverandre:

1. Kravespeil uten emblem (svart)
2. Kravespeil med SS-runer
3. Kravespeil med den norske riksløve.

Ermstriper:

1. Ermstripe med påskrift «Frw. Legion Norwegen»
2. Ermstripe med påskrift «Den norske Legion», imidlertid bare i selve Norge.

Spesielle tegn:

Solkors, sølv og svart. I rundingen befant seg to sverd.

Tegn for norske frontkjemper:

Alle nordmenn som hadde vært i innsats ved fronten på tysk side fikk et spesielt merke med diplom gjennom Frontkjemperkontoret i Oslo. Det var i to utførelser:

GULOSTEN DØD

Haakon VII's gode venn og medkjemper, Johannes Andersen, best kjent under navnet «Gulosten», som var hans pseudonym som forbryter, er død 72 år gammel. Det er vanskelig å se med noen grad av sympati tilbake på denne mann hvis liv var en lang rekke forbrytelser, som kuliminerte med et ustraffet drap på to tyske krigsfanger. I Hjemmefront-

1. I originalstørrelse til å bære på uniformen
2. En miniatyr til å bære til sivilt antrekk.

Artikkelforfatteren og HIA-AG's Referat Kriegsgeschichte henviser ellers til at det forskningsarbeide som her offentliggjøres ikke gjør noe krav på fullstendighet og muligens inneholder feilfortolkninger. Alle tidligere medlemmer av denne avdeling og alle Der Freiwilliges lesere i Norge bedes derfor om å ta stilling til det offentliggjorte og å sende redaksjonen utfyllende oppgaver om emnet. Vi slutter oss til anmodningen.

tens hofforgan VG forteller «en venn» av ham om Gulostens vanskelige barndom, og det er naturligvis en for midlende omstendighet. Ellers avslører denne hjemmefrontvennen at Gulosten slett ikke kjempet for Norge, men for England (og Haakon VII), så «Ikke for ingen ting ble han løytnant i den engelske hær.» Slik plomper man ut med sannheten fortvekk. Ellers frisker man opp påny den løgnaktige beretningen om Gulostens brev til FRITT FOLK. Vi hadde selv med den sak å gjøre og kan derfor berette hva som virkelig hendte. Jøssingryktene — oppildnet fra London — gikk om at Gulosten var medlem av NS. Det gjaldt jo å diskriminere partiet. Dette var tydeligvis ikke populært i Gulostens forbryteromgang fra dengang og farligere var det ikke å si fra enn at Gulosten sendte FRITT FOLK et brev hvor han erklærte at han ingenlunde var medlem av eller sympatiserte med NS. Brevet ble naturligvis — med stor glede — tatt inn i første nummer uten noen korreksjon. Dermed hadde partiet avlivet beskyldningen om å samarbeide med forbrytere. Isteden ble han overtatt av eksilfolkene og deres britiske sjefer.

FREDSPRISVINNEREN

Den utrolige norske Nobelpriskomiteen tildelte som kjent engang også den svarte prest og borgerretsleder Martin Luther King fredsprisen. Det gjorde ikke større inntrykk i USA enn at FBI lot ham overvåke mistenkt for å drive kommunistisk virksomhet. Noe som ikke var så rart eftersom han notorisk hadde kommunistiske kontakter tidligere. Man foranstaltet telefonovervåking, men fikk ikke noe bevis for at han fortsatt åpenlyst drev slik virksomhet. Derimot skal man ha oppdagat at presten drev med andre kvinner enn sin kone og da han rettet sterk kritikk mot det føderale politi FBI arrangerte politisjefen J. Edgar Hoover et møte med ham i 1964 og gjorde ham oppmerksom på at man hadde visse ubehagelige lydbåndopptak. Etter dette dempet presten sin kritikk, noe som forøvrig igjen førte til at han miste meget av sin popularitet. Hoover antydte ifølge det amerikanske magasin TIME at det ikke pas-

set seg for en fredsprisvinner å føre et slikt umoralsk liv. Og det kan vi være enige i. Men her har altså den norske Nobelpriskomiteen fått en ny fjær i hatten!

VI NEVNT

i forrige nummer at den forkastede tidligere britiske utenriksminister George Brown etter valgnederlaget befant seg i økonomiske vanskeligheter og måtte skille seg av med både sin Jaguar og sin flotte proletarbolig. Imidlertid har han fått plasser på såret idet han nå er blitt adlet og vel da definitivt har forlatt proletarens rekker slik at han kan fire på fordringene. Nå får da det britiske Overhus gleden av å overta den underhusforkastede Brown som ny livsvarig Peer!

DET PORNOGRAFISKE DANMARK

har nå drevet det så langt at landet holder på å bli utstøtt av verdenspostunionen. Hver eneste dag går det en flom av postsendinger med porno fra Danmark til hele den øvrige verden. En konvensjon forbyr imidlertid brev og pakker som inneholder pornografi og denne regel blir overtrådt så grovt at andre medlemsland har truet med å reagere. Hvis Danmark blir ekskludert, vil dansk post ikke kunne bli befordret i noe annet land i verden. Det er trist å notere seg at et nordisk land er falt slik i hendene på en moralsk underverden at man uten videre godtar både narkotikamisbruk og pornografi av groveste slag.

NOE TIL STATSOVERHODE

Den vesttyske militærat-taché i København, Kapitan zur See August Hoepner møtte opp ved mottagelsen av den rødmussede statspresident Gustav Heinemann i lufthavnen i Kastrup med jernkorset av 1. klasse fra annen verdenskrig og torpedojager- og minesøkerkrigstegnet i det originale store format. Presidentens statssekretær Spangberg uttaler i den forbindelse til det berømmelige «Der Spiegel»: «Heinemann ergret seg naturligvis» (!) Heinemann opplevet ellers det samme under sitt statsbesøk i Nederland og var like rystet, men uttalte: «Jeg har holdt

opp å si noe om det.» Og det er nok kanskje klokt av den gamle venstreradikaler som det forvirrede etterkrigstyskland valgte til statsoverhode.

BØNDENE OG FELLESMARKET

En kan kanskje tenke seg hvilken katastrofe det vil bli for den norske bondebefolkning hvis våre kyniske partipolitikere får drevet Norge inn i Fellesmarkedet når en ser hva de foreslåtte retningslinjer for agrarpolitikken går ut på: Gjennom finansielle lokkemidler skal i løpet av 5 år innen Fellesmarkedet 1,4 millioner bønder legge ned sine gårder, 320 000 skal utvide og modernisere sine gårdsbruk og 2,7 millioner kjør skal slaktes ned. Videre skal nydyrking forbys og likeså gjenoppdyrking av brakkland. Det skal heller ikke tillates å gi offentlige bidrag til jordkultivering. Isteden skal jorden beplantes med skog og legges ut til friarealer.

HELT BLØTE

må folkene i «Bund politisch, rassisch und religiös Verfolgter» i Berlin ha blitt. Man krever nå av firemaktsstyrerne at bilkjennetegn som SS og SA skal forbys. Hertil bemerker NATIONAL-ZEITUNG tørt at «da det idag som bekjent hverken finnes noe SS eller noe SA, så ville det vel være mere på sin plass å forby forbryterkjennetegn av i dag som KP og SED.»

Viken bataljon hadde en egen fane.

FOLK og LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4
Telefon 37 76 96
Boks 3214 — Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontoret stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale.

Abonnenmentspriser:
Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet kr. 30,— pr. halvår. I nøytralt omslag innenlands: Kr. 60,— pr. år, kr. 30,— pr. halvår.

Bruk postgironr.: 16 450
Løssalg kr. 2,—

Utgever A/S FOLK OG LAND